

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Eusebiu Tu Pamphilu Ekklesiastikē Istorìa

Eusebius <Caesariensis>

Mogvntiae, 1672

III. De imagine Constantini, cui crux quidem superposita erat, infrà autem draco.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14478

CAPUT II.

Rursus de pietate Constantini, signum crucis liberè profitentis.

NAm cum illi quidem tales existissent, quales nulli unquam visi fuerant; eaque adversus Ecclesiam admittere ausi fuissent, quæ nemo unquam ab ultima usque hominum memoria facta esse audierat, meritò Deus inusitatum quoddam miraculum, Constantinum scilicet, in medium producens, ea per illum gessit, quæ nec auditu unquam accepta, nec oculis visa fuerant. Quod enim miraculum magis novum & inusitatum fuit, quàm Imperatoris nostri virtus, quem Dei sapientia humano generi donavit. Quippe ille cum omni fiducia ac libertate Christum Dei cunctis perpetuò prædicavit; nec salutari vocabulo censeri erubuit. Verùm ob eam rem sese magnopere efferens, omnibus se noscendum exhibuit: dum nunc quidem salutari signo vultum conformat; nunc triumphali gloriatur tropæo.

CAPUT III.

De imagine Constantini, cui crux quidem superposita erat, infra autem draco.

Quinetiam in sublimi quâdam tabulâ ante vestibulum palatii posita, cunctis spectandum proposuit, salutare quidem signum capiti suo superpositum: infra verò hostem illum & inimicum generis humani, qui impiorum tyrannorum operâ Ecclesiam Dei oppugnaverat, sub draconis forma in præceps ruentem. Quippe divina oracula in Prophetarum libris, draconem illum & sinuosum serpentem appellarunt. Idcirco Imperator draconem telis per medium ventrem confixum, & in profundos maris gurgites projectum, sub suis suorumque liberorum pedibus cerâ igne resolutâ depingi proposuisset; tacite indicabat. Mihi verò eximiam Imperatoris intelligentiam mirari subit, qui divino quodam afflatu impulsus, ea pingendo expressit, quæ Prophetarum vocibus de

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β.

Επι τῷ εἰκόνι τῆς εὐσεβείας καὶ σωτηρίας ἡμῶν παρρησιαστικῶν φωνῶν Σιμῶν.

ΕΠειδὴ γὰρ οἱ μὲν οἰοῦντο μηδὲν ἄλλο παρὰ τὸ εὐσεβεῖν, καὶ οἷα μὴ δὲ εὐσεβείᾳ ἀκοῆ παρέρηται, καὶ τῆς ἐκκλησίας τελευτήσασιν, εἰκότως ὁ Θεὸς αὐτὸς, ξενὸν τι γινώσκων, πρὸς τὸν βασιλέα, τὰ μὴ τ' ἀκοῆ γνώσῃ, καὶ τ' ὄψει ἀσάδθεντα, δι' αὐτὸ καλεῖται εἶναι ὑνεώτερον ἢ τὸ θαῦμα τ' βασιλέως δεσπότης, ἐκ Θεοῦ ὁφείας τὰς εὐσεβείας. Β τοι γάρ τοι τὸν Χριστὸν ὁ Θεὸς σὺ παρρησιαστικῶς τῆ πάσῃ περὶ εὐσεβείων εἰς πάντας διετέλει, καὶ ἐκαλυπτόμενος τὴν σωτήριον ἐπισημαίνουσα σμενολογέμενος δ' Ἰησοῦς πρὸς γὰρ αὐτὸν, φωνεῖν ἑαυτὸν καλεῖται. καὶ μὲν τὸ ἀσάδην τὰ σωτήριον καλεῖται φωνεῖται, σμενολογέμενος δ' ἐναδερμιζόμενος τὰ νικητικῶν παύσασθαι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ.

Περὶ εἰκόνος αὐτοῦ, ἐν ᾗ ὑπερεκείθω μὲν ὁ σωτήριος, καὶ ὑποκάτω δὲ δράκων.

ΟΜέν δὲ καὶ ἐν γραφῆς ὑψηλοτάτων πιννακίᾳ τῶν βασιλικῶν ἀσάδην ἀνακειμένω, τοῖς πάντων ὀφθαλμοῖς ὁρατῶς πρὸς τὴν σωτήριον ὑπερεκείμενον τὸν αὐτὸν κεφαλῆς τῆ γραφῆς ἀσάδην, τὸν δὲ ἐχθρὸν καὶ πολέμιον εἶναι, τὸν τῆς οὐρανίου σίας τῶ Θεοῦ διὰ τῆς τῶν ἀθίων πολιορκίας ἀνατρεφάντων, καὶ βυθῶν φερόμενον πιννακίᾳ ἐν δράκοντι μορφῆ. δράκοντα γὰρ αὐτὸν καὶ σκολιὸν ὄφιν, ἐν ἀσάδην τῶ Θεοῦ βίβλια ἀνηγόρευε τὰ λόγια, διὸ καὶ βασιλεὺς τῶν τῶ αὐτῶν καὶ τῶν αὐτῶν ποσὶ, βίβλια πεπαρμένον καὶ μέσση καὶ κτύπος, βυθῶν τε θαλάσσης ἀπὸ τῶν ῥιμμένων, διὰ τῆς κρηστήρα γραφῆς ἐδίδου τοῖς πασὶ τὸν δράκοντα, ἀδὲ πη τὸν ἀσάδην τῶ ἀνθρώπων γῆρας πολέμιον ἀντιόμοτον καὶ δυνάμει τῶ ὑπὲρ κεφαλῆς ἀνακίβνητος Σατηρὶς τροπαίης, καὶ βυθῶν ἀπὸ τῶν κρηστήρα ἐδίδου. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἀσάδην τῶν ἡνίπτετο διὰ τῆς εἰκόνος ἐμὸς δὲ θαῦμα τῆς τῶ βασιλέως κατεῖχε μεταλλογίας, ὡς ἐμπνεύσει θεία ταῦτα δίδου, καὶ δὴ φωνῶν ἀσάδην τῶν ὡδὲ πρὸς τὸν τῶ

προς εβρών, επέταξε τον Θεόν λέγσαι την μαχαραν την μεγάλην κη Φοβεραν, επί τον δρακοντα τον οφιν τον Φύγοια, και ανελείν τον δρακοντα τον εν τη θαλάσση. εικόνας δη τήτων διετύπε βασιλεύς, αληθώς ενυθεις μιμήματα τη σκιαγραφία.

A bestiâ illâ multò ante prædicta fuerant: Deum scilicet macharam ingentem & *Esai. 27.* terribilem adacturum esse in draconem serpentemque fugientem, & occisurum esse draconem qui est in mari. Horum igitur figuram expressit Imperator, rem ipsam picturâ profus imitatus.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ.

Επι αδι τ' οβς Αρειον εν Αιγύπτω ζητημάτων.

Ταυτα μεν ουν αιτω καθαδυμώς σωε- τελεϊτότα δε γε τ' εφθόνε βασκανίας, Β δεινώς τας κη την Αλεξάνδρειαν εκκλησίας ε Θεσσαλαραπόλια, κη το Θηβαίων τε ε Αιγυπτιών χρισμαλικόν κακόν, ε σμικρώς αυτον εκίνε. περρηγηγυμένων καθ' εκάστην πόλιν Επισκόπων Επισκόποις, δήμων τε δήμοις επανισαμένων, κη μονονεχη Συμπλησάδων καθακοπίτων αλληλως. ως ηδη φρενών εκσάσει τες απεργασμένεσ ανόσοις εγγχειρέιν, κη ταίς βασιλεύς τοιμαίν ενυθρίζειν εικόσιν. ε μὴν ως εἰς οργην ἐγειρειν τον βασιλέα μάλλον, η περς πόνον ψυχής. ὑπεραλγυντα τῆς τῶ φρενολαβών δσποσίας.

CAPUT IV. Rursus de controversiis in Aegypto excitatis ab Ario.

ET hæc quidem ille libenti animo perficiebat. Verum livor invidiæ qui Ecclesias Dei in urbe Alexandria etiamtum conturbabat, & Thebæorum atque Aegyptiorum pestilens schisma, non mediocriter animum ipsius angebant. Quippe cum per singulas urbes Episcopi adversus Episcopos conflictarerentur, & populi adversus populos insurgerent, ac mutuis se vulneribus instar Symplegadam collisi conciderent. Aded ut furore tandem ac desperatione acti, impia quædam admittere, ipsaque Imperatoris imagines violare ausi sint. Verum hæc non tam ad iracundiam Principem excitare, quam mæstitiâ animum ejus afficere potuerunt; quippe qui perditorum hominum ameniam magnopere deploraret.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε.

Πει τ' δια το πάχα θρησκείας.

Προύπηχε δ' αρα και αλλη ις τήτων περτέρα νόσθ δεγαλωτάτη εν μακρῃ διανοχλοδσα, η τ' σωήριου εορής διαφω- νια τών μεν επεαδθ δειν τη Γεδαίωσ σιωθηεία φασκόντων τών δε, περρήκειν την ανελεϊ ε καιρε παφουλάπειν ωραν, μη δε πλανωμέ- τοις επεαθ τοις τῆς ευαγγελικῆς αλλοτείοις χαιρε κη αν τούτω τυχασεω μακερῆς ηδη χερῆσι τών απαναχοδ λαών διενλιωμένων, δεσμῶν τε θείων συλχεομένων. ως επί μιας ε D τῆς αυτῆς εορῆς την τοδ καιροδ παφασεπην μεγιστην διάσασιν εμποιείν τοις την εορτην ά- γουσι. τών μεν ασπίαις κη κακοπαθείαις ενα- σκεμέναν. τών δε ανέσει την χολωλ' αναλθεν- των, εδεις οίος τε ην ανθρωπων θεραπειαν ευρααθ ε κακοδ. ιθσασίου τῆς εειδθ τοις δεσάσιν υπαρχούσης. μόνω δ' αρα τῶ παλο- δυνάμω Θεω κη ταδτ' ιααδθ βράδιον ην. αγαθών δε υπηρέτης αιτω μόνθ τών επῆ γῆς καιε-

CAPUT V. De diffensione ob festum Pasche.

ALius quoque his antiquior suberat morbus longè gravissimus, qui Ecclesias jampridem infestabat; diffensio scilicet de salutari festo. Quippe alii consuetudinem Judæorum sequi oportere asserebant: alii tempus ipsum accuratè observandum esse agebant, nec errantibus assentiendum, qui ab Evangelica gratia hac etiam in parte alieni essent. Itaque cum omnes ubique populi jamdudum inter se dissiderent, & sacri religionis nostræ ritus conturbarentur (quippe in uno eodemque festo temporis diversitas maximum discidium inter feriantes excitabat, cum hi jejuniis & ærumnis se ipsos attererent; illi otio ac lætitiæ indulgerent) mortalium quidem nemo erat, qui huic malo remedium posset adhibere; cum utrinque inter dissidentes velut æquatâ lance controversia penderet. Soli omnipotenti Deo perfacile erat, istis malis mederi. Unus porrò in terris exstabat Constantinus, Ppp ij

